

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 119/13
Luxemburg, 26 septembrie 2013

Hotărârea în cauza C-509/11
ÖBB-Personenverkehr AG

Călătorii au dreptul la rambursarea parțială a prețului legitimației de transport feroviar în caz de întârziere prelungită, chiar dacă această întârziere se datorează unui caz de forță majoră

Operatorul de transport nu poate invoca normele dreptului internațional care îl exonerează, în caz de forță majoră, de obligația de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere, pentru a se sustrage de la obligația sa de rambursare

Regulamentul privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar¹ prevede că răspunderea întreprinderilor feroviare în caz de întârziere este reglementată prin Regulile uniforme privind contractul de transport feroviar internațional de călători și bagaje², sub rezerva dispozițiilor regulamentului aplicabile în materie.

Potrivit regulilor uniforme menționate, care fac parte din dreptul internațional și care sunt preluate în anexa la regulament, operatorul de transport feroviar este răspunzător față de călător pentru pierderea sau paguba rezultată din faptul că, din cauza întârzierii unui tren, călătoria nu poate fi continuată în aceeași zi sau continuarea nu poate fi solicitată în mod rezonabil în aceeași zi. Cu toate acestea, răspunderea operatorului de transport este exclusă dacă întârzierea se datorează unui caz de forță majoră, altfel spus, dacă se datorează, printre altele, unor circumstanțe independente de exploatarea feroviară pe care operatorul de transport nu le putea evita.

Regulamentul prevede, la rândul său, că un călător care se confruntă cu o întârziere de o oră sau mai mult poate solicita întreprinderii feroviare rambursarea parțială a prețului legitimației sale de transport. Această despăgubire este de minim 25 % din prețul legitimației de transport pentru o întârziere între 60 și 119 minute și de 50 % din prețul legitimației de transport pentru o întârziere de 120 de minute sau mai mult. Regulamentul nu prevede nicio excepție de la acest drept la despăgubire pentru situația în care întârzierea se datorează unui caz de forță majoră.

În acest context, Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă, Austria) a solicitat Curții de Justiție să stabilească dacă o întreprindere feroviară poate fi exonerată de obligația de despăgubire pentru prețul legitimației de transport în cazul în care întârzierea se datorează unui caz de forță majoră. Curtea administrativă trebuie să se pronunțe asupra unei acțiuni formulate de întreprinderea feroviară austriacă ÖBB-Personenverkehr AG împotriva deciziei prin care Comisia austriacă de Control Feroviar a obligat-o să elimine dintre condițiile sale generale o dispoziție care excludea orice posibilitate de despăgubire în caz de forță majoră.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea constată mai întâi că **însuși regulamentul nu prevede exonerarea întreprinderilor feroviare de obligația de despăgubire pentru prețul legitimației de transport în cazul în care întârzierea se datorează unui caz de forță majoră.**

În continuare, Curtea arată că **regulile uniforme**, care exonerează operatorul de transport de obligația de despăgubire în caz de forță majoră, privește doar dreptul călătorilor **la repararea**

¹ Regulamentul (CE) nr. 1371/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar (JO L 315, p. 14).

² Regulile uniforme privind contractul de transport feroviar internațional de călători și bagaje din Convenția privind transporturile internaționale feroviare din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la Vilnius din 3 iunie 1999.

prejudiciului cauzat de întârzierea sau de anularea unui tren. În schimb, despăgubirea prevăzută de **regulament**, fiind calculată pe baza prețului legitimației de transport, are o vocație total diferită, și anume de a **compensa prețul plătit de călător în schimbul unui serviciu care nu a fost prestat conform contractului de transport**. În plus, este vorba despre o formă de compensație financiară cu caracter forfetar și standardizat, spre deosebire de regimul de răspundere prevăzut de regulile uniforme, care implică o evaluare individualizată a prejudiciului suferit. Pe de altă parte, întrucât aceste două regimuri de răspundere sunt total diferite, călătorii pot formula, pe lângă acțiuni în despăgubire forfetară, și acțiuni în repararea prejudiciului în temeiul regulilor uniforme.

În aceste condiții, **Curtea concluzionează că cauzele de exonerare de răspundere a operatorului de transport prevăzute de regulile uniforme nu sunt aplicabile în cadrul sistemului de despăgubire instituit de regulament**. În această privință, Curtea subliniază că actele pregătitoare ale regulamentului demonstrează fără echivoc că legiuitorul Uniunii a intenționat să extindă obligația de despăgubire și la cazurile în care operatorii de transport sunt exonerati de răspunderea pentru repararea prejudiciului potrivit regulilor uniforme.

Curtea respinge de asemenea posibilitatea aplicării prin analogie a normelor privind forța majoră cuprinse în dispozițiile privind drepturile călătorilor care utilizează alte mijloace de transport, precum avionul, vaporul, autocarul și autobuzul. Astfel, situația întreprinderilor care acționează în diferitele sectoare de transport nu este comparabilă întrucât diferitele moduri de transport nu sunt, în ceea ce privește condițiile lor de utilizare, interschimbabile.

În aceste împrejurări, Curtea răspunde că **o întreprindere feroviară nu poate include în condițiile sale generale de transport o clauză care o exonerează de obligația de despăgubire pentru prețul legitimației de transport în caz de întârziere, dacă întârzierea se datorează unui caz de forță majoră**.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106